

IZPITNI KATALOG ZA
del I in del II

MOJSTRSKEGA IZPITA
za pridobitev naziva

MOJSTER TAPETNIK IN DEKORATER

MOJSTRICA TAPETNIČARKA IN
DEKORATERKA

LJUBLJANA, 2000

KAZALO

1. OSNOVNI PODATKI.....	3
1.1. OBSEG DEJAVNOSTI	3
1.2. CILJI MOJSTRSKIH IZPITOV	3
1.3. CILJI PRAKTIČNEGA IN STROKOVNOTEORETIČNEGA DELA IZPITA	4
1.4. DELI MOJSTRSKEGA IZPITA	4
1.5. PRIDOBITEV STOPNJE IZOBRAZBE ALI NAZIVA.....	4
1.6. PRILAGODITVE OPRAVLJANJA DELOV IZPITA OZIROMA PREDMETNIH PODROČIJ	4
1.7. IZVAJANJE MOJSTRSKIH IZPITOV	5
1.8. SPREJETJE IZPITNIH KATALOGOV	5
2. PRAKTIČNI DEL IZPITA	6
2.1. OPREDELITEV	6
2.2. OBSEG	6
2.3. MOJSTRSKO IZPITNO DELO	6
2.4. DELOVNI PREIZKUSI.....	7
2.5. TRAJANJE IZPITA.....	7
2.6. IZVAJANJE IZPITOV	7
2.7. OCENJEVANJE	8
2.7.1. Minimalni pogoji za uspešno opravljen praktični del	8
3. STROKOVNOTEORETIČNI DEL IZPITA.....	9
3.1. OPREDELITEV	9
3.2. OBSEG	9
3.3. VSEBINA PREDMETNIH IZPITNIH PODROČIJ	9
3.3.1. Tehnologija.....	9
3.3.2. Načrtovanje opreme prostora.....	12
3.3.3. Gospodarjenje	13
3.3.4. Varstvo pri delu in ekologija	14
3.4. TRAJANJE IZPITA.....	14
3.5. NAČINI OCENJEVANJA ZNANJA.....	15
3.5.1. Minimalni pogoji za uspešno opravljen izpit.....	15
3.5.2. Določitev skupne ocene dela II mojstrskega izpita.....	15
3.6. SEZNAM PRIPOROČENE LITERATURE IN DRUGIH VIROV	15
4. SESTAVLJALCI IZPITNEGA KATALOGA	16

1. OSNOVNI PODATKI

1.1. Obseg dejavnosti

Področja, ki jih mora kandidat obvladati:

- ☛ organiziranje in vodenje delovnega procesa
- ☛ zagotavljanje kakovosti izdelkov in storitev
- ☛ pripravljane poslovnega načrta in analize rezultatov dela
- ☛ sprejemanje strank in svetovanje
- ☛ vodenje nabave in prodaje izdelkov oz. storitev
- ☛ racionalno in ekonomično poslovanje (kadri, normativi in kalkulacija storitev)
- ☛ izdelovanje predlogov za nagrajevanje sodelavcev ter skrb za pozitivno delovno ozračje
- ☛ zaposlovanje delavcev in načrtovanje njihovega razvoja
- ☛ izvajanje ekoloških predpisov, predpisov o varstvu pri delu, požarnem varstvu in varovanju okolja
- ☛ prenašanje znanja, spretnosti, izkušnje in novosti s področja stroke na vajence, dijake in sodelavce.

Izdelovanja izdelkov na mojstrski ravni:

- ☛ izdelava, vgradnja, vzdrževanje in restavriranje blazinjenih izdelkov za sedenje in ležanje, tudi posteljnih vložkov
- ☛ izdelava, montaža in popravila senčil in zaves
- ☛ montaža žaluzij, markiz, protisvetlobnih in protihrupnih tesnil in izdelava blazinjenih vrat
- ☛ oblaganje sten in tal vključno z oblaganjem stopnic in vrat iz tekstila, papirja, umetnih materialov in lesenih lamelnih elementov, polaganje preprog
- ☛ izvedba notranje opreme prostorov iz tekstilnih, umetnih in drugih materialov, razen iz masivnega lesa, stekla, naravnega in umetnega kamna.

1.2. Cilji mojstrskih izpitov

Z mojstrskim izpitom kandidat dokaže, da je usposobljen za samostojno kakovostno strokovno delo v okviru obsega dejavnosti, za samostojno vodenje obrtne delavnice in za praktično usposabljanje delavcev, vajencev-učencev in pripravnikov.

Pri tem kandidat dokaže, da:

- ☛ ima vsa potrebna znanja za vodenje samostojnega obrata in da izpolnjuje pogoje za nosilca obrtne dejavnosti po določbah obrtnega zakona
- ☛ zna strokovno delo opraviti mojstrsko
- ☛ pozna zakonodajo, vezano na opravljanje obrtne dejavnosti (delovno, socialno, davčno, finančno)
- ☛ ima potrebna znanja za uspešno organizacijo lastnega dela in dela drugih, ki zagotavljajo kakovost izdelkov in storitev, dvig produktivnosti in gospodarnosti dela v obratovalnici
- ☛ zna nadzorovati in spremljati dejavnost ter analizirati rezultate dela
- ☛ obvladuje področje tapetnišva in dekoraterstva, tako da lahko svetuje strankam glede celostne podobe notranje opreme prostora
- ☛ zna spremljati tehnološke in modne novosti na trgu in jih uvajati v lastno dejavnost
- ☛ ima potrebna znanja za prenašanje znanja, spretnosti in veščina na vajence in sodelavce
- ☛ zna zagotoviti ustvarjalno delovno klimo v samostojnem obratu
- ☛ ima znanja, ki zagotavljajo varstvo pri delu, požarno varnost in varovanje okolje
- ☛ obvladuje pisno in ustno komuniciranje.

1.3. Cilji praktičnega in strokovnoteoretičnega dela izpita

Izpiti za praktični in strokovnoteoretični del morajo zagotoviti, da bo kandidat obvladal praktična in strokovnoteoretična znanja na zahtevanem nivoju, ki mu bodo omogočala samostojno in kakovostno strokovno delo ter organiziranje in vodenje delovnih procesov v delavnici oziroma obratu.

1.4. Deli mojstrskega izpita

Kandidati morajo za pridobitev naziva mojster opraviti izpite vseh strokovnih področij posameznih delov mojstrskega izpita:

DEL I praktični del, ki obsega izdelavo

- mojstrskih izpitnih del in
- delovnih preizkusov

DEL II strokovno teoretični del, ki obsega

- tehnologija
- načrtovanje prostora in opreme
- gospodarjenje
- varstvo pri delu z ekologijo

DEL III poslovodno ekonomski del, ki obsega

- podjetje in poslovanje
- osnove marketinga
- finančno ekonomsko poslovanje
- pravni vidiki poslovanja – zakonodaja
- upravljanje in vodenje

DEL IV pedagoško andragoški del, ki obsega

- psihološke osnove učenja
- načrtovanje in izvajanje učnega procesa
- metodiko praktičnega izobraževanja
- spremljanje in preverjanje učnih rezultatov
- izobraževalni sistem.

1.5. Pridobitev stopnje izobrazbe ali naziva

Po vseh uspešno opravljenih delih izpita pridobi kandidat srednjo strokovno izobrazbo in naziv:

MOJSTER TAPETNIK DEKORATER/MOJSTRICA
TAPETNIČARKA IN DEKORATERKA

1.6. Prilagoditve opravljanja delov izpita oziroma predmetnih področij

Kandidatom, ki so uspešno zaključili javno veljavni vzgojnoizobraževalni program za pridobitev srednje strokovne ali višje strokovne izobrazbe, se priznajo deli oz. strokovna področja posameznih delov mojstrskega izpita, v skladu z merili za priznavanje delov oz. strokovnih področij posameznih delov mojstrskega izpita, glede na predhodno izobrazbo in delovne izkušnje.

Praktični del izpita je obvezen za vse kandidate.

1.7. Izvajanje mojstrskih izpitov

Mojstrski izpit se izvaja v skladu z določili, opredeljenimi s Pravilnikom o pogojih in načinu opravljanja mojstrskih izpitov.

1.8. Sprejetje izpitnih katalogov

Izpitne kataloge za III. in IV. del mojstrskega izpita za mojstra/tapetnika in dekoraterja/mojstrica tapetničarko in dekoraterko je na osnovi 26. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. list RS, št. 12-568/96 z dne 29.2.1996) sprejel Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno izobraževanje na svoji 19. in 20. seji, dne 16.9. in 1.10.1998, za I. in II. del pa na 41. seji, dne 14.7.2000.

2. PRAKTIČNI DEL IZPITA

2.1. Opredelitev

Pri praktičnem delu izpita se ocenjujejo znanja z:

- mojstrskima izpitnima deloma in
- delovnimi preizkusi.

Mojster tapetnik in dekorater/mojstrica tapetničarka in dekoraterka mora obvladati:

- ☞ izbiro in določanje uporabe materialov
- ☞ izmero prostorov, izmero materialov, polizdelkov
- ☞ izdelavo delavniških risb, načrtov, izdelavo šablon
- ☞ poznavanje merskih standardov in standardov kakovosti
- ☞ krojenje in razrez materialov
- ☞ klasično izdelavo blazinjenega sedeža z vezavo prostih vzmeti, garniranjem, oblikovanjem prostih polnil
- ☞ sodobno oblikovanje blazinjenih delov
- ☞ izdelovanje posteljnih vložkov, vzmetnic, nadvložkov, pregrinjaj
- ☞ vezanje materialov z veznimi elementi, lepili, z varjenjem, ročnim šivanjem, pritrjevanjem s sponkami in žbljički
- ☞ izdelavo prevlek s strojnim šivanjem
- ☞ izdelavo zaves, montažo zastornic senčil, rolojev, markiz, žaluzij
- ☞ izdelavi in montažo protihrupno tapeciranih vrat
- ☞ prostorsko, barvno, stilno usklajenost notranje opreme v prostoru
- ☞ blazinjenje vseh vrst prevoznih sredstev, izdelovanje prevlek in ponjav.

2.2. Obseg

Pri praktičnem delu izpita se izdelata **dve** mojstrski izpitni deli in izvede **štiri** delovne preizkuse.

2.3. Mojstrsko izpitno delo

Kot mojstrsko izpitno delo kandidat opremi in izdelata sklop del z izdelkom, ki skupaj predstavljajo celotno opremo prostora. Sklop del z izdelkom zajema blazinjen fotelj in stensko-okensko dekoracijo (zastore, prosojne zaves in zastornice).

VRSTA SKLOPA Z IZDELKOM	OPIS POSAMEZNIH DELOV SKLOPOV Z IZDELKOM
OPREMA PROSTORA	<p>Fotelj počivalnik:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◇ izdelava sedežne blazine na klasičen način z vzmetnim jedrom iz prostih vzmeti in oblikovanjem blazine iz prostih vlaken ◇ izdelava hrbtnega in ročnega naslona s polnilom iz pene <p>Postavitev dekoracije z zavesami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◇ izdelava zastora, prostojne zaves in zastornice ◇ montaža in postavitev okenske dekoracije

Pri **izdelavi blazinjenega pohištva** je izvedba sedežne blazine v klasični izvedbi, ostali deli kot ročni in hrbtni naslon v sodobni izvedbi. Izvedba vseh del mora biti visoko kvalitetna, uporabljeni materiali pa ekološko nesporni.

Dimenzijsko je celotna **oprema prostora** omejena, in sicer ima daljša stena dolžino približno 200 cm in krajša stena približno 160 cm. Višina sten je 260 cm. Daljša stena mora imeti vgrajeno okno z zidcem (špaleta), krajša stena pa ima vrata le izjemoma.

Zaželena je uporaba domačih materialov in dodatkov ali vsaj dosegljivih v Sloveniji, v primerih specialnih avtorskih izvedb je tudi nujna. Izhodišče za izdelavo tehničnega opisa je v gornji rubriki Opis posameznih delov sklopov z izdelkom. Osnovne zahteve za izvedbo opreme prostora in blazinjenega izdelka so podane na osnovi predvidenih ur za izdelavo mojstrskih izpitnih del.

Kandidat mora pripraviti in predložiti izpitnemu odboru:

- 1.. kreativno izdelano skico za celostno opremo prostora
- 2.. delavniško skico in tehnični opis in kalkulacijo za posamezne dele sklopa
- 3.. načrt blazinjenega izdelka v pogledu in prerezu in kalkulacijo lastne cene za izdelek
- 4.. načrt za dekoracijo z okenskimi zavesami, kalkulacijo in določitev lastne cene za izdelek.

2.4. Delovni preizkusi

Kandidat mora v okviru delovnih preizkusov izvesti po nalogu izpitnega odbora naslednja opravila:

- izdelava vzmetno osnovo iz oprta
- posamične vzmeti poveže in oblikuje vzmetno jedro, oblikuje sedežno blazino na klasičen način
- oblikuje ročna in hrbtni naslon na sodoben način
- izdelava načrt krojenja za zaveso

Z delovnimi preizkusi se posebej preverja:

- ureditev delovnega mesta
- upoštevanje predpisov varstva pri delu
- racionalna in pravilna uporaba orodij in ročnih strojčkov
- racionalnost pri izbiri in izrabi materialov
- splošno organiziranost (samostojnost, iznajdljivost, natančnost).

2.5. Trajanje izpita

Izdelava mojstrskega izpitnega dela traja od 80 do 130 ur (pod nadzorom do 40 ur), izvedba delovnih preizkusov traja največ 8 ur.

2.6. Izvajanje izpitov

Kandidat praviloma najprej opravlja strokovnoteoretični del mojstrskega izpita (del II). Po uspešno opravljenem delu II pristopi k opravljanju praktičnega dela izpita.

Kandidat ob prijavi k praktičnemu delu mojstrskega izpita naključno izbere mojstrski izpitni deli – oprema prostora in blazinjen izdelek z opisom posameznih delov sklopa.

Izpitnemu odboru predloži vso dokumentacijo (kreativno izdelano skico za celostno opremo prostora, delavniško skico, tehnični opis in kalkulacijo za posamezne dela sklopa, in sicer za dekoracijo z zavesami, načrt blazinjenega izdelka v pogledu in prerezu, tehnični opis in kalkulacijo lastne cene za blazinjen izdelek) in terminski plan za pripravo in izvedbo praktičnega dela mojstrskega izpita

Izpitni odbor presodi, če izdelek ustreza predpisani zahtevnosti, organizira nadzor oziroma nadzoruje potek izdelave v skladu s predloženo dokumentacijo. Ob predaji izpitnega dela kandidat podpiše izjavo o samostojnem izvajanju izpitne naloge.

Kandidat lahko v soglasju z izpitnim odborom predlaga in izdelava oblikovno in vsebinsko drugačen predlog za opremo prostora, vendar mora zajeti oba področja: blazinjen izdelek-počivalnik, postavitev

dekoracije z zavesami. Pogoj za sprejemljivost drugačnega predloga je primerna ideja z uporabno in estetsko vrednostjo. Zaželeno je oblikovno avtorsko delo, vendar v primeru standardiziranih izdelkov to ni pogoj. Pomembno je, da so sestavni sklopi in izdelek med seboj usklajeni po splošnem vtisu, uporabljenih materialih, obliki, barvi.

Vsakršne spremembe med delom zaradi nedosegljivosti materialov mora kandidat takoj sporočiti izpitnemu odboru in dobiti njeno soglasje.

Izdelava delovnih preizkusov se opravlja pod nadzorom mojstrskega izpitnega odbora v določenem izpitnem prostoru (delavnici). Opravljeno mojstrsko izpitno delo in delovne preizkuse je potrebno tudi ustno zagovarjati.

2.7. Ocenjevanje

Ocenjuje se mojstrsko izpitno delo oziroma izdelek ter dva delovna preizkusa z zagovorom. Skupna ocena praktičnega dela mojstrskega izpita je sestavljena po naslednjih kriterijih:

- > **mojstrsko izpitno delo** **60%**
- > **delovni preizkusi** **40%.**

Upošteva se stopnja strokovnosti pristopa k delu, kakovost opravljenih posameznih faz dela in kakovost izdelka v celoti ter kreativnost. V oceni se upošteva tudi urejenost delovnega mesta, upoštevanje predpisov varstva pri delu, racionalna in pravilna uporaba strojev in orodij, racionalnost pri izbiri gradiv ter splošna organiziranost (samostojnost, iznajdljivost, racionalnost, ...).

2.7.1. Minimalni pogoji za uspešno opravljen praktični del

Minimalni pogoj za uspešno opravljen praktični del izpita so zadovoljivo (pozitivno) opravljeno mojstrsko izpitno delo in delovni preizkusi. Kandidat ne more dobiti pozitivne ocene, če ne opravi uspešno ključnih nalog oziroma delovnih preizkusov, ki so znak kvalitete in mojstrstva sodarskega področja.

Mojstrski izpitni odbor lahko prekine izpit oziroma izdelavo mojstrskega izpitnega dela in delovnih preizkusov, če kandidat ne obvlada ti. ključnih vsebin.

3. STROKOVNOTEORETIČNI DEL IZPITA

3.1. Opredelitev

Mojster tapetnik in dekorater/mojstrica tapetničarka in dekoraterka mora obvladati naslednja strokovnoteoretična znanja:

- ☛ vse vrste glavnih in pomožnih materialov (vrste, lastnosti, kvaliteto, uporabnost, dostopnost)
- ☛ ročna orodja in strojčke (klasična in novejša, vzdrževanje in uporabnost)
- ☛ šivalne stroje in strojno opremo
- ☛ šablone in krojne načrte (izdelavo, uporabo, snemanje mer)
- ☛ krojenje, razrez, pritrdjevanje, vezanje, oblikovanje in garniranje blazin, ročno in strojno šivanje, prevlačenje, oblikovanje in montažo zaves in senčil (pripravo, postopke, materiale)
- ☛ restavriranje (popravilo stilnih blazinjenih izdelkov)
- ☛ ostala popravila, nega, vzdrževanje
- ☛ oblikovanje blazinjenih izdelkov novih oblik, posnetkov stilov
- ☛ celostno opremljanje prostorov (osnovne zakonitosti skladnosti barv, oblik, stila, materialov, učinkov svetlobe)
- ☛ kalkulacije (izračun porabe materialov, časa, izračun prodajne cene)
- ☛ organizacijo dela (razdelitev dela, postopke izdelave, organizacijo v delavnici)
- ☛ prepoznavanje in odpravo napak (tehnoloških, delovnih)
- ☛ varnost pri delu (osebna zaščita, zaščita orodij in strojev, zaščita prostorov).

3.2. Obseg

Pri strokovno teoretičnem delu izpita se preverjajo znanja iz naslednjih predmetnih izpitnih področjih:

- tehnologija
- načrtovanje opreme in prostora
- gospodarjenje
- varstvo pri delu z ekologijo.

3.3. Vsebina predmetnih izpitnih področij

3.3.1. Tehnologija

VSEBINE	CILJI
OGRODJA ZA BLAZINJENE IZDELKE	Kandidat
<ul style="list-style-type: none"> ◇ masivni les, tvoriva in lesa ◇ ogrodja 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna osnovne vrste, lastnosti, kvalitete, dimenzije, delovanje, napake, standarde, uporabnost, ravnovesno vlažnost in ustrezne klimatske pogoje za skladiščenje ◇ izračuna potrebno količino (površino in prostornino) za izdelek, izkoristek ◇ pozna pripravo ogrodja in podlag ◇ obnovi merske standarde posameznih vrst blazinjenih izdelkov
VZMETNI IN OSTALI KOVINSKI MATERIALI	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ vzmetni materiali ◇ sponke, žičniki in drugi vezni elementi, mehanizmi 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna osnovne vrste, lastnosti, kvalitete, vzmetno sposobnost, namen uporabe, pojav korozije, standarde ◇ izbere ustrezni vzmetni material za dani izdelek, tako da doseže optimalni učinek vzmetenja in kakovost izdelka

VSEBINE	CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna značilnosti, njihov namen uporabe ◇ izbere ustrezni material, tako da doseže optimalno kakovost izdelka
POLNILA	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ pene, vate, rogoznice ◇ flisi, iglane plošče, gumirana žima ◇ naravna vlaknata polnila, kosmiči, puh in drugo 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ navede vrste, značilnosti, kvalitete, standarde in področja uporabe ◇ izbere ustrezno polnilo za dani izdelek, tako da doseže optimalno polnjenje in kakovost izdelka ◇ pozna zahteve pravilnega skladiščenja, požarne varnosti
TEKSTILIJE	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ splošno ◇ prevleke za blazinjene izdelke ◇ podloge ◇ blago za zavese ◇ blago za ponjave ◇ tekstilne talne obloge, preproste 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna posamezne vrste vlaken, njihove lastnosti in vplive na uporabnost blaga ◇ definira finost vlaken in sukancev, pozna njihove standardne oznake ◇ prepozna vrste tekstilij glede na zgradbo, vezavo, vzorce, uporabo, standardne mere in kakovost ◇ pozna zahteve pravilnega skladiščenja, varnega ravnanja ◇ loči posamezne vrste tekstilnih materialov glede na zgradbo, vzorce, vezavo, njihove lastnosti, stil, primernost uporabe ◇ pozna standardne mere in kakovost ◇ izbere ustrezne materiale glede na kakovost, zahteve prostora, medsebojno usklajenost, stroške in naročnika
USNJE	<ul style="list-style-type: none"> ◇ loči vrste usnja po izboru, videzu, kvaliteti ◇ pozna lastnosti in namen uporabe, zahteve pravilnega ravnanja ◇ zna izračunati porabo za dani izdelek
UMETNO USNJE, TALNE OBLOGE IZ UMETNIH MATERIALOV	<ul style="list-style-type: none"> ◇ prepozna vrste glede na zgradbo, vrsto umetne snovi ◇ pozna kvalitetne in merske standarde ◇ loči posamezne vrste umetnih materialov po lastnostih, kvaliteti in namenu uporabe, videzu
OSTALI MATERIALI	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ tapete, lepenka, karton ◇ pozamenti, kedri, ostale obrobe, profili 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ loči posamezne vrste po zgradbi, strukturi, videzu, lastnostih, kvaliteti, namenu uporabe ◇ pozna kvalitetne in merske standarde ◇ sledi novostim na trgu in pozna uporabo teh glede na sodobno tehnologijo in modne trende
KROJENJE Z RAZREZOM	<ul style="list-style-type: none"> ◇ zna izbrati ustrezno orodje ali stroj za razrez različnih vrst materialov ◇ poveže vplive, ki določajo kakovost odreza, vzroke otopitve rezil, ravnanje in vzdrževanje ◇ razloži principe rezanja blaga, penastih polnil in drugih ploskih materialov ◇ razloži principe krojenja, merjenja in določanja nadmere ◇ navede posebnosti krojenja glede na raztezanje, vzorec in zahteve izdelka ali prostora ◇ zna izdelati krojni načrt za prevleke blazinjenega pohištva, zavese in talne obloge, opiše načine zarisovanja krojnih oblik ◇ opiše principe grobega in finega razreza, uporabo šablon ◇ utemelji upravičenost razreza posamično in v naložku
VARJENJE IN LEPLJENJE	<ul style="list-style-type: none"> ◇ opiše varnostne ukrepe za varovanje ožjega in širšega okolja ◇ pozna značilnosti spajanja termoplastičnih materialov ◇ opiše tehniko varjenja in spajkanja ◇ pozna vrste lepil, lastnosti in tehnike nanašanja

VSEBINE	CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> ◇ utemelji pomembnost priprave podlage, lepljencev, lepila in drugih pogojev za kvalitetno lepljenje ◇ opiše posebnosti lepljenja lesa, pen, blaga ◇ izračuna porabo lepila glede na nanos in % odpadka ◇ navede najpogostejše napake pri lepljenju, razloži vzroke za nastanek in posledice ter odpravo teh ◇ zna varno uporabljati in vzdrževati orodja, pripomočke in strojno opremo
PRITRJEVANJE	<ul style="list-style-type: none"> ◇ našteje vrste žičnikov in sponk ter utemelji izbor za ustrezno pritrjevanje ◇ pozna in pravilno uporablja ustrezno orodje, pištrole za zabijanje in pritrjevanje in naprave za vpenjanje ◇ zna vzdrževati vse vrste ročnih orodij, pnevmatskih, električnih orodij in priprav in upošteva pravila za varno delo
BLAZINJENJE	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ blazinjenje pohištva ◇ izdelava posteljnih vložkov ◇ obnova in restavriranje blazinjenega pohištva ◇ blazinjenje vrat, ◇ protihrupna in toplotna izolacija sten 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ zna izbrati ustrezne materiale, orodja in pripomočke ter tehniko dela glede na določene zahteve izdelka in kupca ◇ zna oblikovati in izdelati blazine s sodobnimi tehnikami in pri tem uporabljati sodobne materiale ◇ pozna in uporablja polnilne materiale s posebnimi lastnostmi (zvočna, toplotna izolacija) pri oblaganju vrat in sten ◇ pozna postopke izdelave prostih blazin in posteljnih vložkov in utemelji izbor polnil
ŠIVANJE	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ šivanje prevlek za blazinjene izdelke ◇ šivanje dekoracij z zavesami ◇ šivanje ponjav ◇ robljenje preprog 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ obvlada tehnike ročnega šivanja pri garniranju ◇ oblikovanju in utrditvi robov in blazin ter drugega ročnega šivanja ◇ pozna vrste šivalnih strojev, dodatno opremo, vzdrževanje, ravnanje z njim ◇ zna uporabiti dodatno opremo šivalnega stroja pri strojnem šivanju, nabiranju, robljenju ◇ utemelji izbor igle in sukanca glede na vrsto materiala, ki ga šiva ◇ pozna možne napake pri šivanju in ukrepe za odpravo teh ◇ utemelji pomen priprave na šivanje
PREVLAČENJE BLAZINJENIH IZDELKOV	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna tehnike prevlačenja in utemelji izbor glede na značilnosti izdelka ◇ utemelji pravila prevlačenja glede na vrsto blaga ali usnja, vzorec, raztezanje ◇ navede primere razdeljevanja blazinjenih površin, značilnosti in tehniko dela ◇ pozna načine oblikovanja vogalov, okroglin
SENČILA ZAVESE	<ul style="list-style-type: none"> ◇ razloži cilje dekoriranja in našteje vrste zaves in senčil glede na izdelavo, vzorec, namen uporabe ◇ pozna standardne mere, trgovska imena za prosojne, za dekorativne prekrivne zaves, zastornice, za senčila ◇ pozna pozamente, pomožne materiale in vrste trakov za nabiranje, gubanje, obežitev in namen uporabe ◇ pozna tehnologijo krojenja, snemanje mer, določanje nadmere za celotno okensko dekoracijo ◇ pozna tehnike šivanja, našivanja, robljenja, gubanja, kodranja, napenjanja z uporabo dodatne opreme ◇ pozna naprave za obešanje zaves na poteg, timice, principe montaže

VSEBINE	CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna naprave za zavešanje večjih površin, panelne zavese, lamelne zavese, roloje, žaluzije in principe montaže
RESTAVRIRANJE BLAZINJENIH IZDELKOV	<ul style="list-style-type: none"> ◇ zna oceniti obsežnost poškodb in vrednost izdelka pred restavriranjem ◇ pri odstranjevanju starih in poškodovanih materialov uporablja materiale in pripomočke, ki ne poškodujejo ogrođa ◇ pri popravilu poškodb in izdelavi nadomestnih delov uporablja ustrezne (stare) tehnike dela in materiale ◇ pozna uporabo sodobnih zaščitnih materialov za vzdrževanje in nego starega pohištva
ELEKTRIČNA ORODJA, ROČNI STROJČKI	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ splošno ◇ vzdrževanje 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ opredeli lastnosti električnih orodij in strojčkov (lastnosti, izračuna kapaciteto, način ravnanja) ◇ našteje splošne tehnične podatke ◇ utemelji pomen in vlogo preventivnega in sprotnega vzdrževanja ◇ zna izdelati plan vzdrževanja
ŠIVALNI STROJ	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna vrste, sestavne dele in razume delovanje šivalnega stroja ◇ opiše vrste transporterjev, dodatno opremo, značilnosti, delovanje in uporabo ◇ zna izbrati ustrezno iglo in sukanec za določeno blago, nastavi ustrezno napetost in velikost šiva ◇ prepozna napake pri šivanju in jih zna odpraviti
PNEVMATIČNE IN HIDRAVLIČNE NAPRAVE	
<ul style="list-style-type: none"> ◇ splošno ◇ značilnosti in uporaba ◇ sestava batnega kompresorja ◇ napeljava komprimiranega zraka ◇ pnevmatična stiskalnica ◇ pnevmatični transport 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna vlogo, pomen in uporabo pnevmatskih in hidravličnih naprav ◇ pozna sestavne dele kompresorja in razume delovanje ◇ opiše dele napeljave: cevi, priključke, spojke, odcepe, filter, reducirni ventnil in oljnik ◇ opredeli namestitvev enote za pripravo zraka ◇ pozna pnevmatično stiskalnico, sestavne dele, delovanje, značilnosti in uporabo ◇ opredeli pnevmatični transport ◇ opiše princip delovanja in vrste

3.3.2. Načrtovanje opreme prostora

VSEBINE	CILJI
BIVALNO POHIŠTVO	Kandidat
<ul style="list-style-type: none"> ◇ stili skozi zgodovinska obdobja ◇ zahteve bivanja in okolja ◇ psihološki učinki ◇ oblikovanje 	<ul style="list-style-type: none"> ◇ razpozna osnovne značilnosti pohištvenega stila ◇ pozna osnovne zahteve po zdravem, udobnem blazinjenem pohištvu in prijetnem prostoru glede na namen uporabe ◇ pozna osnovne psihološke učinke barv v prostoru in medsebojne odnose ◇ pozna merske standarde za prostor in blazinjeno pohištvo ◇ pozna ergonomske zahteve pri blazinjenem pohištvu ◇ pozna prostorske zahteve glede površin, svetlobe, materialov in namen uporabe prostora
OSNOVA NAČRTOVANJE	<ul style="list-style-type: none"> ◇ zna skicirati enostavne skice v izometrični projekciji za dogovor s kupcem, uporablja vzorce, kataloge, računalniške programe ◇ pri načrtovanju upošteva merske standarde pohištva in prostora ◇ pozna načine merjenja prostorov

VSEBINE	CILJI
	<ul style="list-style-type: none"> ◇ zna izbrati ustrezne materiale glede na namen uporabe izdelka, ki zagotavljajo predpisano kakovost ◇ uporablja kataloge, vzorce, računalniške programe ◇ zna svetovati pri obnavljanju prostora glede na zatečeno stanje izdelka in prostora ter želje stranke ◇ pozna učinke barv, medsebojne odnose in učinke v prostoru
STROKOVNO RISANJE	<ul style="list-style-type: none"> ◇ zna izdelati delavniško risbo s prikazom opreme prostora v perspektivi, pri tem upošteva namembnost prostora, barvno sestavo in učinek barv ◇ zna izdelati risbo blazinjenega izdelka v pogledu in prerezu v narisu in stranskem risu v ustreznem merilu ter tehnični opis izdelka ◇ zna izdelati delavniško skico za tla v prostoru (floris), šablone

3.3.3. Gospodarjenje

VSEBINE	CILJI
	Kandidat
POSLOVNI PROCES V TAPETNIŠKO DEKORATIVNI DELAVNICI	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pojasni naloge posameznih delov poslovnega procesa in njihovo medsebojno odvisnost ter vpliv na uspeh poslovanja ◇ izračuna in primerja uspešnost poslovanja
NABAVA – PRODAJA	<ul style="list-style-type: none"> ◇ razume pojem tržna orientacija in ga povezuje z uspehom svoje delavnice ◇ pozna pomen nabave različnih materialov glede kakovosti in cene ter vpliv na končni izdelek
STROŠKI	<ul style="list-style-type: none"> ◇ razdeli stroške poslovanja po danih kriterijih, značilnih za dejavnost ◇ prikaže in pojasni odnose med fiksnimi in variabilnimi stroški ◇ izračuna primere indirektnih stroškov v tapetništvu in dekoraterstvu
KALKULACIJA	<ul style="list-style-type: none"> ◇ izdela kalkulacije tapetniških izdelkov po danih kriterijih ◇ izdela kalkulacije dekoraterskih izdelkov po danih kriterijih ◇ izračuna vrednost režijske strojne ure ◇ izračuna vrednost režijske ure montaže dekoraterskih izdelkov ◇ razloži strukturo in izračuna lastno ceno izdelka ◇ razloži strukturo in izračuna prodajno ceno izdelka
ORGANIZACIJA DELA	<ul style="list-style-type: none"> ◇ zna določiti pravi vrstni red delovnih operacij ◇ zna racionalno oblikovati delovna mesta s potrebnimi stroji, rezili, orodjem, šablonami in merili ◇ oblikuje natančna in pregledna navodila za delo, ki zagotavljajo uspešno in kakovostno delo ◇ pozna tok materiala, zna poiskati ozko grlo in ga upošteva pri načrtovanju dela
POSLOVNO KOMUNICIRANJE IN DELOVNA DOKUMENTACIJA	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna pravila za uspešno ustno in pisno komuniciranje ◇ zna napisati poslovne dopise: ponudbo, obvestilo, račun, predkalkulacijo, zapisnik o predaji – prevzemu del ◇ napisati primer pogodbe o sklenitvi posla ◇ pojasni namen delovne dokumentacije in jo razdeli glede na pomen
KONTROLA KAKOVOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ◇ opiše vplive, ki določajo kakovost proizvodnje oz. proizvodov in storitev ◇ zna kontrolirati proces izdelave posameznega izdelka ◇ pozna načine preizkušanj trdnosti in kvalitete materialov, delov

VSEBINE	CILJI
	izdelka, izdelkov in sklopov izdelkov

3.3.4. Varstvo pri delu in ekologija

VSEBINE	CILJI
	Kandidat
VAROVANJE OKOLJA	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pojasni, kaj raziskuje in kaj preučuje ekologija ◇ našteje nekaj posledic razvoja tehnike, ki škodijo človekovemu okolju ◇ pojasni, kaj so odpadki in kaj so posebni odpadki ◇ našteje pravila za ravnanje z odpadki ◇ našteje možne onesnaževalce okolja pri izdelavi blazinjenega pohištva in oblaganju tal s talnimi oblogami ◇ opredeli koncentracijo škodljivih snovi in navede primer maksimalne dovoljene koncentracije (MDK) ◇ našteje ukrepe, s katerimi zmanjšamo škodljive vplive na okolje ◇ pozna predpise s področja ekologije (Ustava, zakon o varstvu okolja in pravilniki)
POŽARNA VARNOST	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pojasni vzroke za nastanek požara ◇ našteje preventivne ukrepe za požarno varnost ◇ razpozna znake in simbole za požarno varnost ◇ pozna požarni red ◇ razloži ukrepe pri nastanku požara ◇ namestitev opozorilnih znakov ◇ razporeditev protipožarnih naprav in pripomočkov na dostopna mesta ◇ usposobljenost delavcev
VARSTVO PRI DELU	<ul style="list-style-type: none"> ◇ opredeli nesrečo pri delu in navede primere ◇ razloži posledice nesreče pri delu ◇ našteje vzroke za nesreče pri delu ◇ opredeli poklicno bolezen in navede primere ◇ našteje vzroke za poklicne bolezni ◇ razloži škodljive vplive dejavnikov delovnega okolja na človeka ter navede primere za strupene snovi, pline, prah in statično naelektrenost v tapetniški delavnici ◇ našteje in razloži ukrepe za preprečevanje škodljivih vplivov okolja na človeka ter navede predvsem primere za hrup in onesnažen zrak
Pravne osnove varstva pri delu	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna določila v Ustavi, ki se nanašajo na varstvo pri delu in zakon o varstvu pri delu ◇ pozna predpise o načrtovanju in gradnji tapetniške delavnice ◇ pozna predpise o pregledih instalacij, naprav in strojev (popolna dokumentacija, dokazila o pregledih strojev in naprav)
Varovalni ukrepi	<ul style="list-style-type: none"> ◇ pozna splošne varovalne ukrepe za varen transport ◇ pozna splošna navodila za varno delo s pnevmatskimi in električnimi stroji in napravami ◇ upošteva navodila za delo z zdravju škodljivimi snovmi

3.4. Trajanje izpita

Posamezni pisni izpit naj traja najmanj 90 minut in največ 180 minut, vendar v celoti ne več kot 12 ur. Posamezen ustni izpit naj ne traja dalj kot 20 minut ter 15 minut za pripravo. Pisni izpiti naj na dan trajajo skupaj največ 6 ur.

Trajanje pisnih izpitov za predmetna izpitna področja:

☛ tehnologija	180 minut
☛ načrtovanje prostora in opreme	180 minut
☛ gospodarjenje	120 minut
☛ varstvo pri delu z ekologijo	90 minut

3.5. Načini ocenjevanja znanja

Strokovno teoretična znanja se praviloma preverjajo s pisnimi izpiti v obliki testov ali nalog objektivnega tipa in ustno. Mojstrski izpitni odbor lahko odloči, da se posamezni izpiti opravljajo le ustno.

Pisni izpit

Pisni izpiti se organizirajo in izvedejo v skladu z izpitnim redom predpisanim s pravilnikom o opravljanju mojstrskih izpitov za predmetna izpitna področja **tehnologija, načrtovanje prostora in opreme, konstrukcije, gospodarjenje in varstvo pri delu z ekologijo**. Kandidati, ki na pisnem izpitu dosežejo le od 50% do 66 % vseh možnih točk, morajo opravljati tudi ustni izpit.

Kandidati, ki dosežejo pri pisnem delu izpita več kot 66 % vseh točk in želijo popraviti oceno, lahko pisno zaprosijo izpitni odbor za opravljanje ustnega izpita z namenom zvišanja ocene.

Ustni izpit in zagovor

Ustni izpiti se organizirajo in izvedejo v skladu z izpitnim redom predpisanim s pravilnikom o opravljanju mojstrskih izpitov.

3.5.1. Minimalni pogoji za uspešno opravljen izpit

Minimalni pogoj za uspešno opravljen strokovno teoretični del izpita so zadovoljive (zadostne) ocene vsakega posameznega predmetnega izpitnega področja.

Kandidat ne more dobiti pozitivne ocene, če ne pozna ključnih vsebin oziroma nalog iz strokovnega področja.

3.5.2. Določitev skupne ocene dela II mojstrskega izpita

Skupna ocena za strokovnoteoretični del mojstrskega izpita je srednja vrednost iz vseh strokovnih področij s tem, da ima ocena tehnologije pri tem dvojno težo.

3.6. Seznam priporočene literature in drugih virov

- Bungardt: Fachkunde fuer Raumausstatter 1, 2, 3, Stuttgart, 1985
- McGown: du Bern: Do it yourself, London, 1985, prevod V. Samide, 1992
- Phillips, Household, Hints & Tips: prevod A. Bricelj, 1989
- Rozman: Konstrukcije, 1, 2, 3, 4, Ljubljana, 1997

4. SESTAVLJALCI IZPITNEGA KATALOGA

- Albina Nastran, učiteljica na Srednji lesarski šoli v Škofji Loki
- Marjeta Federl, inž., predstavnica šole
- Feliks Ježek, prof.